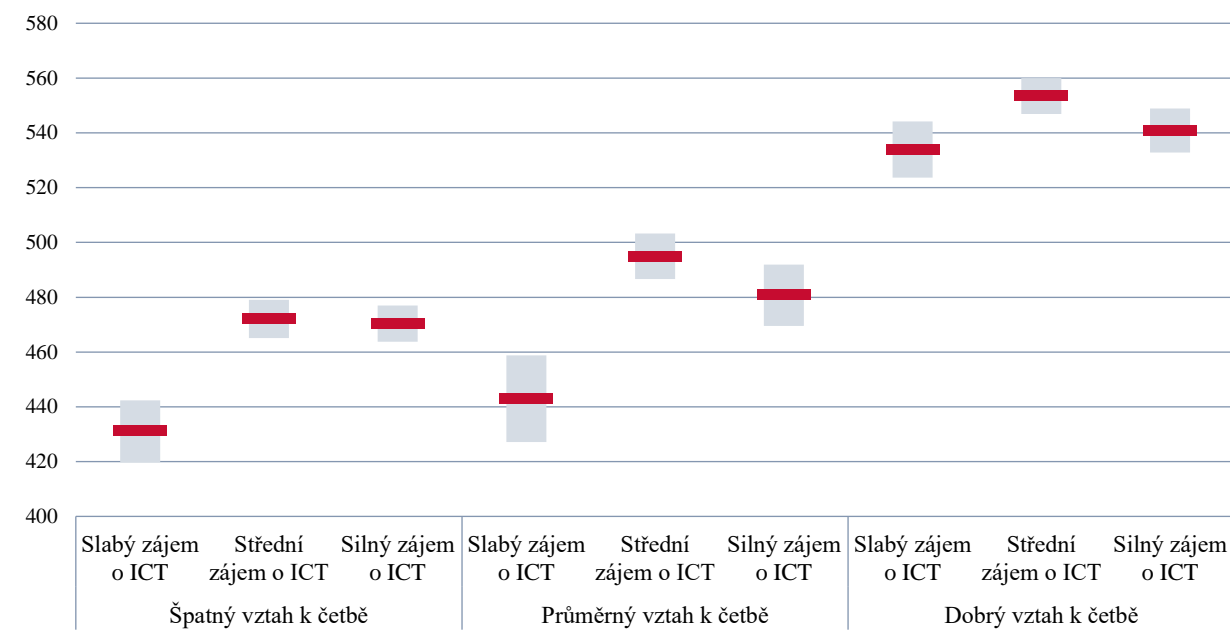

Obecný předpoklad o vlivu používání ICT na výsledky žáků, zvláště je-li užíváno nadměru, hovoří o nahrazování jiných činností právě používáním ICT. Ve vztahu k čtenářské gramotnosti nepřekvapivě čtení knih, ať už tištěných, tak elektronických. Graf 89 sleduje průměrné skóre čtenářské gramotnosti žáků s ohledem na míru zájmu žáků o ICT a zároveň jejich vztahu k četbě. U žáků, kteří projevují slabý zájem o ICT a zároveň mají špatný nebo průměrný vztah k četbě, se projevuje nižší skóre čtenářské gramotnosti než u žáků, kteří v této kategorii udávají střední nebo silný zájem o ICT. Pokud bychom vztah k četbě považovali za jeden z kauzálních prediktorů dobrého výsledku žáka v testu čtenářské gramotnosti, slabý vztah k četbě může být potenciálně a do jisté míry nahrazen zájmem právě o ICT. Pokud má však žák dobrý vztah k četbě, zájem o ICT již mu příliš nepomůže. Aby nedošlo k dezinterpretaci, žáci s dobrým vztahem k četbě mají obecně výrazně vyšší skóre z testů čtenářské gramotnosti než žáci se špatným vztahem k četbě, nehledě na míru zájmu o ICT. V kontextu snahy o zlepšování výsledků žáků v testech čtenářské gramotnosti se tak posilování vztahu k četbě jeví jako výrazně lepší cesta než posilování zájmu o ICT.

GRAF 89 | Průměrné skóre čtenářské gramotnosti dle míry zájmu o ICT a vztahu žáka k četbě

Zdroj: PISA 2018

Poznámka: Červená linie značí průměrnou hodnotu, šedé pruhy 95% konfidenční interval.

Posledním sledovaným širším latentním konceptem v problematice využívání ICT v této kapitole je vnímání ICT kompetencí z pohledu žáků. Jelikož v rámci deskripce nebyly ICT kompetence jakkoli spojené se skóre žáků z testů čtenářské gramotnosti, tato data nejsou prezentována ve vizuální podobě. Pro ověření potenciálního efektu je nutné kontrolovat interakce s dalšími proměnnými v rámci regresního modelování. Určitý omezený obrázek o problematice (z pohledu deskripce) poskytnou alespoň grafy distribuce žáků do jednotlivých skupin.

Z grafu 90 je patrné, že podíl žáků udávajících silnější pocit ICT kompetencí roste s tím, jak klesá vztah žáků k četbě. Žáci, kteří pocítují špatný vztah k četbě, jsou zároveň ti nejpočetnější, kteří pocítují silné ICT kompetence, a naopak. Podobnou distribuci v rámci jednotlivých skupin žáků ukazuje graf 91 pro problematiku ICT kompetencí a míry využívání ICT nástrojů ve škole. Žáci, kteří udávají časté využívání ICT ve škole, jsou zároveň nejpočetnější skupinou žáků, kteří udávají silné ICT kompetence, a naopak. Totéž se potvrdilo v případě využívání ICT ve volném čase. Zhruba 70 % žáků, kteří udávají časté využívání ICT ve volném čase, pocítuje i silné ICT kompetence. Naopak pouze třetina žáků málo využívajících ICT ve volném čase udává zároveň silné ICT kompetence.